

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny, w składzie:

Przewodnicząca: S.S.R. A. M.

Protokolant: sekr. sąd.W. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko M. K., W. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych M. K., W. K. solidarnie na rzecz powódki W. M. kwotę 27.862,45 zł (dwadzieścia siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt dwa złote czterdzieści pięć groszy);
2. zasądzoną, od pozwanych M. K., W. K. solidarnie na rzecz powódki W. M., w punkcie pierwszym wyroku kwotę rozkłada na miesięczne raty płatne w następujący sposób:
 - a) pierwsza rata płatna w kwocie 12.262,45 zł (dwanaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt dwa złote czterdzieści pięć groszy) w terminie siedmiu dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności raty;
 - b) druga rata płatna w kwocie 5.600,00 zł (pięć tysięcy sześćset złotych) w terminie dwóch miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności raty;
 - c) trzecia rata płatna w kwocie 5.000,00 zł (pięć tysięcy) w terminie czterech miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności raty;
 - d) czwarta rata płatna w kwocie 5.000,00 zł (pięć tysięcy) w terminie sześciu miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności raty;
3. zasądza od pozwanych M. K., W. K. solidarnie na rzecz powódki W. M. kwotę 3.197,00 zł (trzy tysiące sto dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje zwrócić na rzecz powódki W. M. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 3.800,00 zł (trzy tysiące osiemset złotych) tytułem niewykorzystanych zaliczek na poczet wynagrodzenia biegłych w następujący sposób:
 - a) kwotę 1.000,00 zł (jeden tysiąc złotych) z zaliczki uiszczonej w dniu 8 września 2015 roku;

b) kwotę 2.800,00 zł (dwa tysiące osiemset złotych) z zaliczki uiszczonej w dniu 23 grudnia 2015 roku, zaksięgowanej pod pozycją (...)/ (...);

5. nie obciąża pozwanych M. K., W. K. nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Sygnatura akt II C 719/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 sierpnia 2014 roku powódka W. M. wniosła o zasądzenie od pozwanych M. K. i W. K. solidarnie kwoty 15.600,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego żądania powódka podała, że strony łączyła zawarta w dniu 29 maja 2011 roku umowa pożyczki, na podstawie której pozwani zobowiązali się zwrócić powódce w terminie do dnia 1 czerwca 2011 roku kwotę 15.600,00 zł. Pozwani mimo upływu terminu i kierowanych do nich wezwań nie wywiązali się ze swojego zobowiązania (pozew k. 2-5).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 20 sierpnia 2014 roku referendarz sądowy nakazał pozwany solidarnie, aby zapłacił powódce kwotę 15.600,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty i kwotę 2.612 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wnieśli w tym terminie sprzeciw (nakaz zapłaty k. 19).

W dniu 15 września 2014 roku pozwani wnieśli sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 20 sierpnia 2014 roku, zaskarżając nakaz zapłaty w całości oraz wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego oraz opłaty sądowej od pełnomocnictwa. Pozwani zakwestionowali tak fakt zawarcia z powódką umowy pożyczki, jak i wysokość dochodzonej kwoty (sprzeciw od nakazu zapłaty k. 22-25).

W piśmie procesowym z dnia 2 kwietnia 2019 roku pozwani uznali powództwo w całości, wnosząc o rozłożenie świadczenia pieniężnego na raty: pierwszą w kwocie 10.000 zł płatną w terminie tygodnia od dnia uprawomocnienia się wyroku oraz drugą w wysokości 5.600 zł płatną w terminie dwóch miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku. Nadto wnieśli o nieobciążanie pozwanych kosztami procesu i nieobciążanie pozwanych nieuiszczonymi kosztami sądowymi (pismo k. 666-669).

W piśmie z dnia 10 maja 2019 roku powódka wyraziła zgodę na rozłożenie należności stanowiącej przedmiot postępowania na raty. Jednakże rozszerzyła powództwo o wartość skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 2 czerwca 2011 roku do dnia 10 czerwca 2019 roku w kwocie 12.262,45 zł. Wniosła także o zasądzenie zwrotu kosztów procesu (pismo k. 676-676v).

Na rozprawie w dniu 10 czerwca 2019 roku pełnomocnik powódki nie oponował przeciwko rozłożeniu świadczenia na raty. Wskazał, iż pierwsza rata będzie płatna w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie, druga rata płatna w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie, 3 rata płatna w terminie 4 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie, 4 rata płatna w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie (stanowisko pełnomocnika powódki protokół rozprawy k. 693).

Pełnomocnik pozwanych oświadczył, iż akceptuje wskazane przez pełnomocnika powódki terminy płatności rat, nadto oświadczył, iż otrzymał pismo zawierające rozszerzenie powództwa w przedmiotowej sprawie (stanowisko pełnomocnika pozwanych protokół rozprawy k. 693).

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 maja 2011 roku W. M. udzieliła M. i W. małżonkom M. pożyczki w kwocie 15.600 zł. Zgodnie z § 2 umowy pożyczka miała być zwrócona do dnia 1 czerwca 2011 roku (umowa k. 43).

W ustalonym terminie pozwani nie zwrócili powódce pożyczonej kwoty (okoliczność bezsporna).

Pozwani są osobami w wieku 67 lat, utrzymują się ze świadczeń emerytalnych (okoliczność bezsporna).

Z uwagi na uznanie powództwa przez pozwanych Sąd oddalił wszystkie zgłoszone, a nie rozpoznane wnioski dowodowe. Prowadzenie dalszego postępowania dowodowego, w świetle oświadczenia pozwanych było zbędne i generowałoby jedynie niezasadne koszty.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu.

Powódka dochodziła zasądzenia od pozwanych solidarnie należności z tytułu umowy pożyczki z dnia 29 maja 2011 roku wraz ze skapitalizowanymi odsetkami od dnia 2 czerwca 2011 roku do dnia 10 czerwca 2019 roku.

Pozwani uznali powództwo, wnosząc jednocześnie o rozłożenie świadczenia pieniężnego na raty.

Zgodnie z treścią art. 213 § 2 k.p.c. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznaje się, iż ocena dopuszczalności bądź nie uznania powództwa winna nastąpić co do zasady jedynie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Uznając powództwo pozwany przyznaje zasadności nie tylko żądania powoda, ale również wszystkich przytoczonych przez niego okoliczności faktycznych. Uznanie powództwa obejmuje swą dyspozycją wyrażenie zgody na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie (tak orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 28.10.1976 r., sygn. akt II CRN 232/76, OSNCP 1977 r., nr 5-6, poz. 101, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14.09.1983 r., sygn. akt III CRN 188/83, OSNCP 1984 r., nr 4, poz. 60).

Sąd jest związany uznaniem powództwa, obowiązany jest jednak przy tym dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W doktrynie zauważono, że ocena, czy zachodzi niedopuszczalność uznania powództwa, powinna nastąpić w zasadzie wyłącznie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Wskutek uznania przewodniczący zamyka rozprawę (art. 224 § 1 k.p.c.) i wydaje tzw. wyrok z uznania, uwzględniający powództwo w zakresie objętym uznaniem.

Zauważyć należy, iż zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisów nie jest rzeczą Sądu badanie tego, czy uznanie powództwa jest zgodne z obiektywnie istniejącym stanem faktycznym. Badanie dopuszczalności uznania powództwa zachodzi dopiero wówczas, gdy

z akt sprawy jednoznacznie wynika, że jest ono sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub ma na celu obejście prawa.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż po wszechstronnym rozważeniu materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że nie istniały okoliczności uzasadniające kwestionowanie skuteczności uznania powództwa

w świetle art. 213 § 2 k.p.c. W zakresie niezbędnym do tejże oceny, okoliczności sprawy były bezsporne i nie budziły wątpliwości Sądu. W świetle powyższego Sąd uznał, iż oświadczenie pozwanych o uznaniu powództwa było skuteczne. Sąd nie stwierdził niezgodności z prawem, czy zasadami współżycia społecznego uznania powództwa, jak również nie

stwierdził aby zmierzało ono do obejścia przepisów prawa, Sąd rozpoznający sprawę był zatem związany uznaniem powództwa.

Na zasadzie art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Celem tego przepisu (tzw. moratorium sędziowskie) jest umożliwienie realizacji wyroku bez potrzeby przeprowadzenia egzekucji. Przepis daje sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji (tak wyr. Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015 r., II CSK 383/14, L.; wyr. SN z 3.4.2014 r., V CSK 302/13). Tym samym sąd, korzystając z uprawnienia przewidzianego w komentowanym artykule, musi mieć na uwadze interesy obu stron postępowania. Przepis powinien znaleźć zastosowanie w szczególnie uzasadnionych wypadkach, tzn. wyjątkowych, a to gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne, spowodowane nieurodzajem czy klęską żywiołową, mogą być jednak także spowodowane działaniem samego dłużnika. Należy przyjąć, że owe "szczególne okoliczności" zachodzą wówczas, kiedy natychmiastowe wykonanie wyroku byłoby rażąco sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Z kolei w wyroku z dnia 9 kwietnia 2015r. , sygn. akt (...) Sąd Najwyższy wskazał, że przepis art. 320 k.p.c. przyjmuje się, że np. za zastosowaniem omawianego przepisu przemawia sytuacja, w której pozwany uznaje powództwo i podnosi, że nieuregulowanie długu jest spowodowane wyłącznie jego złą sytuacją majątkową. Rozważając rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty, sąd orzekający nie może jednak nie brać pod rozwagę sytuacji wierzyciela. Również jego trudna sytuacja majątkowa może bowiem co do zasady przemawiać przeciwko rozłożeniu zasądzzonego świadczenia na raty, ponieważ sąd nie powinien działać z pokrzywdzeniem wierzyciela.

W realiach rozstrzyganej sprawy strona powodowa nie oponowała przeciwko rozłożeniu świadczenia na raty. Nadto pozwani oświadczyli, iż wolą ich jest uregulowanie ciężącego na nich zobowiązania, jednakże z uwagi na sytuację finansową, życiową nie dysponują środkami pieniężnymi umożliwiającymi jednorazową spłatę zadłużenia wobec powódki. W szczególności przeciwko pozwanym równoległe toczy się postępowanie wytoczone przez córkę powódki o zapłatę kwoty 50.000,00 zł, w toku którego pozwani również złożyli, analogiczne, oświadczenie o uznaniu powództwa.

Odnosząc się do propozycji strony powodowej zawartej w piśmie procesowym z dnia 10 czerwca 2019 roku, w zakresie kwot terminów płatności odsetek ustawowych za opóźnienie, Sąd uznał, iż nie znajduje ona oparcia w obowiązujących przepisach prawa.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż odsetki należne są od roszczeń wymagalnych. Wedle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15.12.2006 r. (sygnatura akt III CZP 126/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna rok 2007, Nr 10, poz. 147, str. 24), rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. ma ten skutek - wskazany

w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 22.9.1970 r., III PZP 11/70 - że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat.

Wydając wyrok oparty na uznaniu powództwa sąd – co do zasady – z urzędu nadaje mu wyrok natychmiastowej wykonalności, co wynika z art. 333 § 1 ust.2 k.p.c. W niniejszej sprawie, wobec rozłożenia na raty zasądzzonego świadczenia, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności nie było możliwe. Zgodnie z rozstrzygnięciem Sądu, pozwani mają ma bowiem zapłacić stronie powodowej rozłożoną na raty należność w ściśle określonych przez Sąd terminach.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Sąd nie znalazł bowiem podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c., który stanowi, że zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu.

Sam fakt przegrania procesu – co do zasady – stanowi podstawę do zastosowania regulacji art. 98 k.p.c. Z jej istoty wynika bowiem, iż strona przegrywająca sprawę – zarówno materialnie, jak i formalnie – niezależnie od ewentualnej winy w prowadzeniu procesu, ponosi również finansową odpowiedzialność za koszty poniesione przez przeciwnika niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Strona pozwana uznała powództwo w całości dopiero po kilku latach toczącego się postępowania sądowego, które wygenerowało liczne koszty. Pozwani dali powód do wytoczenia powództwa, bowiem nie reagowali na kierowane do nich wezwania do zapłaty. Pozwani zatem niewątpliwie są stroną przegrywającą proces w całości, a zatem winni zwrócić powódce poniesione przez nią koszty postępowania, które wyrażają się kwotą 3.197,00 zł. Na kwotę tę składają się opłata od pozwu w kwocie 780 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł oraz koszt zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł ustalone w oparciu o obowiązujący w dacie wszczęcia postępowania § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Z kolei w punkcie 4 wyroku Sąd zamieścił rozstrzygnięcie w przedmiocie rozliczenia kosztów wynagrodzenia biegłych. Mając na względzie, iż strona powodowa wpłaciła w dniu 8 września 2015 roku zaliczkę w kwocie 1.000 zł oraz w dniu 23 grudnia 2015 roku zaliczkę w kwocie 2.800 zł na poczet wynagrodzenia biegłych, które to zaliczki w całości nie zostały wykorzystane, Sąd, mając na uwadze dyspozycję art. 84 ust 2 w zw. z art. 84 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2014 roku, poz. 1025), nakazał zwrócić na rzecz powódki powyższe zaliczki.

Na nieuiszczone koszty sądowe złożyły się: brakujące zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych w łącznej kwocie 5.555,99 zł oraz brakująca opłata sądowa od pozwu, związana z rozszerzeniem powództwa w wysokości 614,00 zł. Sąd na podstawie art.113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2014 roku, poz. 1025), Sąd nie obciążył pozwanych nieuiszczonymi kosztami sądowymi w punkcie 5 wyroku. W ocenie Sądu orzekającego w przedmiotowej sprawie, za odstąpieniem od obciążenia pozwanych nieuiszczonymi kosztami sądowymi, przemawia zarówno ich sytuacja materialna, zdrowotna, a także fakt, iż w związku z uznaniem powództwa na pozwanych ciąży obowiązek dokonania spłaty na rzecz powódki łącznej kwoty 27.862,45 zł, a także spłata związana z innym toczącym się przeciwko nim postępowaniem, w toku którego również złożyli oświadczenie o uznaniu długu.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji.